

[Miljøministeren]

mange år. Kvælstoftabet til omgivelserne stammer for en stor dels vedkommende fra denne pulje. Hvor hurtigt tabet fra puljen reduceres, afhænger af mange faktorer, dels af, hvor stor puljen er, hvilket er lokalt betinget og afhænger af jordbundsforhold og lignende, dels af, hvor meget kvælstof der årligt tilføres, og dels af vejrliget.

Derfor kan man ikke ved lov meningsfyldt fastsætte en bestemt dato for, hvornår tabet fra puljen skal være nedsat til en bestemt størrelse. Vi er oppe imod naturens orden. Det, vi kan og skal sætte ind over for, er tilgangen til puljen.

Jeg vil i det følgende gennemgå og kommentere handlingsplanens indhold med henblik på en uddybning af forespørgsels spørgsmål vedrørende planens virkninger.

Udgangspunktet for denne plan er, at forureningen af vort vandmiljø, dvs. såvel vore vandløb, søer og havområder som vort grundvand, er uacceptabelt stor. Der er mange kilder til denne forurening, og de er såvel nationale som internationale. Handlingsplanen inddrager alle disse kilder: landbrugets, kommunale rensningsanlægs og industriens udledninger til vandmiljøet, hav- og dambrugs, bilers og kraftværkers forurening.

Hertil kommer, at planen også indeholder initiativer vedrørende andre landes bidrag til forureningen af vore vandområder. Vi kan, om end dette er både vanskeligt og kostbart, begrænse vor egen forurening, men vi vil med dette rygstød søge at påvirke andre lande til at begrænse deres forurening.

Blandt handlingsplanens foranstaltninger vil jeg derfor fremhæve det internationale samarbejde, også fordi det i den offentlige debat er blevet fremført, at det er nytteløst at gribe ind over for den danske forurening, hvis ikke vore nabolande gør det samme over for deres forurening.

Her vil jeg slå fast, at vor egen andel af forureningen af vore vandmiljøer er så betydelig, at en dansk indsats er helt nødvendig. Dette gælder selvfølgelig især for vore indre farvande.

Men når dette er sagt, vil jeg tilføje, at det naturligvis er meget afgørende, at vore naboer tager lignende skridt til nedbringelse af udledningen af næringssalte.

Jeg har derfor truffet aftale med min svenske kollega om et nært samarbejde vedrørende Kattegat, og vi vil inden for såvel Øster-

søkonventionen som Pariskonventionen med vor egen handlingsplan som løftestang presse på for at intensivere og fremskynde indsatsen imod næringssaltforureningen. Vi må altså selv gøre en indsats.

Hvad er det så for problemer og løsningsmuligheder, vi har? Først vil jeg nævne, at de tal for udvaskningen af kvælstof og fosfor, der er lagt til grund for handlingsplanen, har været meget omdiskuterede. Jeg vil gerne gentage den vurdering, jeg den 5. februar gav miljø- og planlægningsudvalget, nemlig at jeg ikke finder noget grundlag for at ændre handlingsplanen, idet NPO-redegørelsens tal fortsat ligger til grund for planen.

Som det fremgår af planen, stammer udledningerne af kvælstof og fosfor fra et meget stort antal kilder, og vort kendskab til disse er ofte behersket – jeg vil sige: ofte behæftet med stor usikkerhed. Dette understreger vigtigheden af det overvågningssystem, hvis etablering er en vigtig del af planen. På basis af resultaterne herfra må det løbende vurderes, om der skal foretages justeringer i handlingsplanens foranstaltninger. Hertil kommer, at udviklingen i husdyrholdet og dermed i mængden af naturgødning og ændringer i afgrødernes sammensætning kan føre til justeringer.

Vi er med andre ord indstillet på at tage planens indhold op til overvejelse, hvis der viser sig behov herfor.

Handlingsplanens mål for reduktion af udvaskningen af kvælstof og fosfor, der følger dagsorden nr. D 9 op, er meget, meget krævende at opfylde for landbruget, for kommunerne og for industrien, ikke mindst på grund af tidsfristen, som jeg vil vende tilbage til om lidt. Planen pålægger kommunerne og industrien en samlet investering i spildevandsrensning på omkring 7,5 mia. kr. og landbruget en investering på 4,5 mia. kr. i opbevaringskapacitet for husdyrgødning. I disse i alt 12 mia. kr. er indeholdt investeringsudgifter som følge af allerede truffede beslutninger samt beslutninger, der under alle omstændigheder måtte forudses truffet. Her tænker jeg ikke mindst på kommunerne.

For de kommunale rensningsanlæg opnås planens mål ved fastsættelse af grænser for den tilladte udledning af kvælstof og fosfor. Kommunerne har i de forhandlinger, vi har haft, vist stor forståelse for nødvendigheden af disse indgreb og stor imødekommenhed